C/2024/7425

12.12.2024

PRIPOROČILO SVETA

z dne 3. decembra 2024

o okolju brez tobačnega dima in aerosolov, ki nadomešča Priporočilo Sveta 2009/C 296/02

(C/2024/7425)

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 168(6) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) je izpostavljenost tobačnemu dimu iz okolja pogost vzrok smrtnosti, obolevnosti in invalidnosti v Uniji. Taka izpostavljenost je povezana z uporabo tobaka, ki ostaja glavni vzrok rakavih obolenj, ki jih je mogoče preprečiti, saj je mogoče 27 % vseh rakavih obolenj pripisati uporabi tobaka.

(2) Uporaba tobaka je še vedno zelo razširjena po vsem svetu in po vsej Uniji. Ocenjuje se, da je bilo leta 2023 24 % prebivalcev Evropske unije kadilcev ([1]).

(3) Svetovni letni gospodarski stroški kajenja so bili ocenjeni na 1,4 bilijona USD v letu 2012, kar je enako 1,8 % svetovnega bruto domačega proizvoda (BDP). Kajenje tobaka je EU že leta 2009 stalo 544 milijard EUR, kar je približno 4,6 % skupnega BDP EU-27 ([2]).

(4) Primerno je prispevati k zmanjšanju stopenj kajenja v Uniji v skladu s ciljem evropskega načrta za boj proti raku ([3]), da se ustvari generacija brez tobaka, v kateri bo do leta 2040 tobačne izdelke uporabljalo manj kot 5 % prebivalstva Unije.

(5) Okvirna konvencija SZO za nadzor nad tobakom je bila oblikovana z namenom spodbujanja učinkovitega in celovitega mednarodnega odziva na širjenje svetovne epidemije kajenja. Člen 8 navedene konvencije od pogodbenic zahteva, da zagotovijo učinkovito zaščito pred tobačnim dimom iz okolja na delovnih mestih, v javnem prevozu in v zaprtih prostorih; pri tem naj bi pogodbenicam pri izpolnjevanju njihovih obveznosti na podlagi tega člena pomagale smernice, priložene tej konvenciji.

(6) Evropska strategija za nadzor nad tobakom, ki jo je sprejel regionalni odbor SZO za Evropo septembra 2002, državam članicam SZO priporoča, da državljanom zagotovijo njihovo pravico do okolja brez tobačnega dima tako, da med drugim prepovejo kajenje v javnih in delovnih prostorih ter v javnih prevoznih sredstvih, zunanjih prostorih vseh izobraževalnih ustanov za mladoletnike, v vseh prostorih zdravstvene oskrbe in na javnih dogodkih, ter da tobačni dim iz okolja uvrstijo med rakotvorne snovi ([4]).

(7) Emisije dima iz okolja, ki izvira iz uporabe novih izdelkov, lahko škodljivo vplivajo na zdravje. SZO poudarja, da so lahko zaradi emisij dima iz okolja, ki izvira iz uporabe novih izdelkov, ljudje izpostavljeni potencialno škodljivim ravnem delcev in ključnih strupenih snovi.

([1]) Posebna raziskava Eurobarometer 539, 2023. Attitudes of Europeans towards tobacco and related products (Odnos Evropejcev do tobaka in z njim povezanih izdelkov). ISBN: 978-92-68-07599-9.
([2]) Health promotion (Spodbujanje zdravja) (who.int), Tobacco and Smoking (Tobak in kajenje) | Knowledge for policy (Znanje za oblikovanje politike) (europa.eu).
([3]) Sporočilo Komisije – Evropski načrt za boj proti raku, COM(2021) 44 final.
([4]) Svetovna zdravstvena organizacija, 2002. Evropska strategija za nadzor nad tobakom. https://iris.who.int/handle/10665/107455.

(8) SZO ([5]), ([6]), ([7]) je med drugimi vprašanji, povezanimi z novimi izdelki, poudarila negativne učinke izpostavljenosti aerosolom iz okolja na zdravje. Nedavni dokazi na primer kažejo, da je izpostavljenost emisijam dima iz okolja, ki izvira iz uporabe ogrevanih tobačnih izdelkov, povezana z večjimi anomalijami dihal ter srca in ožilja pri navzočih osebah ([8]), ([9]), ([10]), ([11]), ([12]), ([13]). Poleg tega so navzoče osebe zaradi aerosolov iz okolja, ki izvirajo iz uporabe elektronskih cigaret, vključno z nikotinom ali brez, izpostavljene določljivim ravnem delcev ter ključnim strupenim snovem in onesnaževalom ([14]), ([15]), ([16]), ([17]), ([18]), ([19]), ([20]).

(9) SZO meni, da nobena raven izpostavljenosti iz okolice ni varna ali sprejemljiva ([4]) in da je zato potreben previden pristop. SZO pri elektronskih cigaretah priporoča uporabo ukrepov za nadzor tobaka, vključno z zaščito pred izpostavljenostjo ([21]), ([4]), ([5]).

(10) Znanstveni odbor za zdravstvena, okoljska in nastajajoča tveganja je v svojem mnenju o elektronskih cigaretah iz leta 2021 ([22]) ugotovil, da obstajajo pomanjkljivi oziroma zmerni dokazi o tem, da lahko izpostavljenost aerosolom iz okolja, ki izvirajo iz uporabe elektronskih cigaret, povzroči tveganje za težave z dihali, srcem in ožiljem ter za razvoj raka.

([5]) Svetovna zdravstvena organizacija, Report on the global tobacco epidemic 2023: protect people from tobacco smoke (Poročilo o svetovni epidemiji zasvojenosti s tobakom iz leta 2023: zaščita ljudi pred tobačnim dimom), 2023. ISBN: 978-92-4-007716-4, str. 31–32.

([6]) Svetovna zdravstvena organizacija, Technical note on the call to action on electronic cigarettes (Tehnična opomba o pozivu k ukrepanju proti električnim cigaretam), 2023. str. 3–4, https://www.who.int/publications/m/item/technical-note-on-call-to-action-on-electronic-cigarettes.

([7]) Svetovna zdravstvena organizacija, Electronic cigarettes call to action (Poziv k ukrepanju proti električnim cigaretam), 2023, https://www.who.int/publications/m/item/electronic-cigarettes—call-to-action.

([8]) Svetovna zdravstvena organizacija, Heated tobacco products: summary of research and evidence of health impacts (Ogrevani tobačni izdelki: povzetek raziskav in dokazi o vplivih na zdravje), 2023, str. 12–13, https://www.who.int/publications/i/item/9789240042490.

([9]) Svetovna zdravstvena organizacija: WHO study group on tobacco product regulation: Report on the scientific basis of tobacco product regulation: eighth report of a WHO study group (Študijska skupina SZO za zakonsko ureditev tobačnih izdelkov: Poročilo o znanstveni podlagi za zakonsko ureditev tobačnih izdelkov: osmo poročilo študijske skupine SZO), 2021, https://www.who.int/publications/i/item/9789240022720.

([10]) Yoshioka T., Shinozaki T., Hori A., Okawa S., Nakashima K., Tabuchi T. Association between exposure to secondhand aerosol from heated tobacco products and respiratory symptoms among current non-smokers in Japan: a cross-sectional study (Povezava med izpostavljenostjo aerosolom iz okolja, ki izvirajo iz uporabe ogrevanih tobačnih izdelkov, in respiratornimi simptomi pri trenutnih nekadilcih na Japonskem: presečna študija), BMJ Open, 2023; 13:e065322. doi: 10.1136/ bmjopen-2022-065322.

([11]) Imura Y., Tabuchi T. Exposure to secondhand heated-tobacco-product aerosol may cause similar incidence of asthma attack and chest pain to secondhand cigarette exposure: the JASTIS 2019 study (Izpostavljenost aerosolom iz okolja, ki izvirajo iz uporabe ogrevanih tobačnih izdelkov, lahko povzroči pojavnost astmatičnega napada in bolečine v prsih, podobno kot izpostavljenost cigaretnemu dimu iz okolja: študija JASTIS iz leta 2019), Int J Environ Res Public Health, 2021; 18(4):1766. doi: 10.3390/ijerph18041766.

([12]) Uguna C. N., Snape C. E. Should IQOS emissions be considered as smoke and harmful to health? A review of the chemical evidence (Ali bi morali emisije iz naprav IQOS obravnavati kot dim in kot škodljive za zdravje? Pregled kemijskih dokazov), ACS Omega, 2022; 7(26):22111–24. doi: 10.1021/ acsomega.2c01527.

([13]) Auer R., Concha-Lozano N., Jacot Sadowski I., Cornuz J., Berthet A. Heat-not-burn tobacco cigarettes: smoke by any other name (Ogrevani tobačni izdelki, ki ne zgorevajo: dim pod kakršnim koli drugim imenom), JAMA Intern Med., 2017; 177(7):1050–2. doi: 10.1001/ jamainternmed.2017.1419.

([14]) Fernández E., Ballbè M., Sureda X., Fu M., Saltó E., Martínez-Sánchez J. M. Particulate matter from electronic cigarettes and conventional cigarettes: a systematic review and observational study (Delci iz elektronskih cigaret in običajnih cigaret: sistematični pregled in opazovalna študija), Curr Environ Health Rep., 2015; 2(4):423–9. doi: 10.1007/s40572- 015-0072-x.

([15]) Li L., Lin Y., Xia T., Zhu Y. Effects of electronic cigarettes on indoor air quality and health (Učinki elektronskih cigaret na kakovost zraka v zaprtih prostorih), Annu Rev Public Health, 2020; 41(1):363–80. doi: 10.1146/ annurev-publhealth-040119-094043.

([16]) Hess I., Lachireddy K., Capon A. A systematic review of the health risks from passive exposure to electronic cigarette vapour (Sistematični pregled zdravstvenih tveganj zaradi izpostavljenosti izdihanim hlapom elektronske cigarete), Public Health Research & Practice, 2016; 26(2).

([17]) Borgini A., Veronese C., De Marco C., Boffi R., Tittarelli A., Bertoldi M. et al. Particulate matter in aerosols produced by two last generation electronic cigarettes: a comparison in a real-world environment (Delci v aerosolih, ki izvirajo iz zadnjih dveh generacij elektronskih cigaret: primerjava v realnih okolju), Pulmonology, 2021.

([18]) Exposure to aerosols from smoking-proxy electronic inhaling systems: a systematic review (Izpostavljenost aerosolom, ki izvirajo iz kajenju podobne uporabe elektronskih inhalacijskih sistemov: sistematični pregled), Barcelona: Tobacco Control Unit, Institut Català d'Oncologia; 2016.

([19]) Lerner C. A., Sundar I. K., Yao H., Gerloff J., Ossip D. J., McIntosh S. et al. Vapors produced by electronic cigarettes and e-juices with flavorings induce toxicity, oxidative stress, and inflammatory response in lung epithelial cells and in mouse lung (Hlapi, ki izvirajo iz elektronskih cigaret in e-tekočin z aromami, povzročajo toksičnost, oksidacijski stres ter vnetni odziv v epitelijskih celicah pljuč in mišjih pljučih), PLoS One, 2015; 10(2):e0116732.

([20]) Glantz, S. A., Nguyen, N., & Oliveira da Silva, A. L. (2024). Population-Based Disease Odds for E-Cigarettes and Dual Use versus Cigarettes (Verjetnost bolezni pri uporabi e-cigaret in dvojni uporabi v primerjavi z uporabo cigaret med prebivalstvom), NEJM Evidence, 3(3), DOI: 10.1056/EVIDoa2300229.

([21]) Applying tobacco control measures to e-cigarettes, including the supply and demand reduction measures of the WHO FCTC (Uporaba ukrepov za nadzor tobaka pri e-cigaretah, vključno z ukrepi SZO FCTC za zmanjšanje ponudbe in povpraševanja) (str. 3, https://cdn.who.int/media/docs/default-source/tobacco-hq/regulating-tobacco-products/ends-call-to-action.pdf?sfvrsn=ea4c4fdb_12&download=true), ki se nanaša na Okvirno konvencijo Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom (FCTC) (str. 8, https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/42811/9241591013.pdf?sequence=1).

([22]) Znanstveni odbor za zdravstvena, okoljska in nastajajoča tveganja, Opinion on electronic cigarettes (Mnenje o elektronskih cigaretah), 16. 4. 2021.

(11) Okolje brez tobačnega dima in aerosolov je splošno priznan in preizkušen pristop k ustrezni zaščiti zdravja ljudi pred učinki tobačnega dima in aerosolov iz okolja.

(12) V zadnjih letih so se tržni deleži novih izdelkov, kot so elektronske cigarete in ogrevani tobačni izdelki, utrdili, povečuje pa se tudi njihova uporaba. Glede na podatke iz raziskave Eurobarometer je razširjenost uporabe elektronskih cigaret v Uniji 3-odstotna, razširjenost uporabe ogrevanih tobačnih izdelkov pa 2-odstotna.

(13) Posebno skrb vzbujajoče vprašanje v zvezi z razvojem trga novih izdelkov, kot so elektronske cigarete in ogrevani tobačni izdelki, sta njihova uporaba in privlačnost med otroki in mladimi.

(14) Izpostavljenost tobačnemu dimu in aerosolom iz okolja bi lahko bila zlasti nevarna za otroke in mladostnike ter lahko poveča verjetnost, da bodo ti postali kadilci ([4]), ([5]), ([6]).

(15) V letu 2023 je bilo ocenjeno, da je med osebami, ki so navedle, da kadijo ali so kadile v preteklosti, 54 % takih, ki so začele redno kaditi pred 19. letom starosti, 14 % pa jih je začelo kaditi pred 15. letom starosti, torej v otroštvu ([1]).

(16) Uporaba novih izdelkov, ki vsebujejo nikotin, zlasti med mladimi, je povezana z odvisnostjo in bi lahko postala izhodišče za poznejšo uporabo tradicionalnih tobačnih izdelkov ([4]).

(17) Pomembno je ne le upoštevati nedavni tržni in tehnološki razvoj v zvezi z novimi izdelki, temveč tudi boljše uskladiti nacionalne regulativne okvire za okolje brez tobačnega dima in aerosolov, ki bodo primerni za prihodnost.

(18) Trenutno prihaja do velike izpostavljenost dimu in aerosolom iz okolja na mestih, kot so odprti prostori gostinskih obratov in odprti prostori, namenjeni otrokom in mladostnikom. V raziskavi Eurobarometer iz leta 2023 je 74 % anketirancev navedlo, da so v zadnjih šestih mesecih na terasah na prostem videli osebe, ki so kadile, 71 % pa jih je navedlo, da so na takih mestih videli osebe, ki so uporabljale elektronske cigarete in ogrevane tobačne izdelke. 42 % anketirancev je navedlo, da so videli ljudi, ki so kadili v odprtih prostorih, namenjenih otrokom in mladostnikom, 49 % pa, da so v takih prostorih videli ljudi, ki so uporabljali elektronske cigarete in ogrevane tobačne izdelke ([1]).

(19) Več držav članic je sprejelo zaščitne ukrepe, vključno s prepovedjo kajenja v zaprtih in odprtih prostorih ali prepovedjo uporabe novih izdelkov na javnih prostorih ([23]), ([24]).

(20) Zato je primerno razširiti področje uporabe priporočila, da se vključijo določeni odprti prostori z namenom boljše zaščite ljudi v Uniji, zlasti otrok, mladih in ranljivih ljudi, na primer državljanov s kroničnimi boleznimi ali drugimi predhodno obstoječimi boleznimi ali nosečnic, pred izpostavljenostjo dimu in aerosolom iz okolja, ki izvirajo iz novih izdelkov, na primer ogrevanih tobačnih izdelkov, elektronskih cigaret, ne glede na to, ali vsebujejo nikotin ali ne, nadomestkov tobaka in vseh drugih izdelkov, ki sproščajo dim in/ali aerosole, kot so zeliščni izdelki za kajenje ali ogrevani zeliščni izdelki.

(21) V podporo reviziji priporočila je bil objavljen poziv k predložitvi dokazov, ki je bil odprt od junija do julija 2022, od marca do maja 2023 pa so v okviru ciljno usmerjenih posvetovalnih dejavnosti potekala posvetovanja s predstavniki pristojnih organov držav članic, organizacijami civilne družbe, ustreznimi gospodarskimi subjekti in drugimi ustreznimi deležniki.

(22) Svet je seznanjen s tem, da namerava Komisija z obstoječimi programi Unije in orodji Unije za sodelovanje podpreti države članice pri učinkovitem izvajanju priporočila.

(23) Svet konkretno ugotavlja, da namerava Komisija pomagati okrepiti raziskave na tem področju. Ta raziskovalna prizadevanja bi morala zajeti nove izdelke (kot so elektronske cigarete, ne glede na to, ali vsebujejo nikotin ali ne, in ogrevani tobačni izdelki), nadomestke tobaka, ki sproščajo dim ali aerosole, ter vse druge izdelke, ki sproščajo dim in/ali aerosole, ter izdelke, ki sproščajo nikotin, in izdelke, katerih uporaba je podobna uporabi izdelkov, ki sproščajo nikotin. Prav tako naj bi se okrepilo mednarodno sodelovanje, tudi pri raziskavah, na področjih, ki jih zajema to priporočilo.

(24) Svet je seznanjen tudi s tem, da namerava Komisija razviti nabor orodij za preprečevanje, ki bo podpiral boljše varovanje zdravja otrok in mladih v najranljivejših in formativnih letih njihovega življenja, vključeval poudarek na preprečevanju kajenja in odvisnosti od nikotina ter obravnaval medsebojne povezave med duševnim in telesnim zdravjem ter ključnimi dejavniki zdravja.

([23]) Delovni dokument služb Komisije, priložen Priporočilu Sveta o okolju brez tobačnega dima in aerosolov, ki nadomešča Priporočilo Sveta 2009/C 296/02, 13519/24 ADD2.

([24]) Study on smoke-free environments and advertising of tobacco and related products (Študija o okolju brez tobačnega dima ter oglaševanju tobačnih in povezanih izdelkov), 2021.

(25) Svet je prav tako seznanjen s tem, da namerava Komisija na podlagi informacij, ki jih bodo predložile države članice, v petih letih po sprejetju tega priporočila poročati o napredku pri njegovem izvajanju.

(26) Upoštevati bi bilo treba Smernice o zaščiti pred izpostavljenostjo tobačnemu dimu, kakor so bile sprejete na drugi konferenci pogodbenic Okvirne konvencije Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom. Države članice bi bilo treba spodbujati, da razširijo in presežejo ukrepe iz navedenih smernic.

(27) To priporočilo ima širše področje uporabe kot Priporočilo 2009/C 296/02 in ga nadomešča, s ciljem boljše zaščite ljudi v Uniji pred tobačnim dimom in aerosoli iz okolja, s čimer pozitivno prispeva k ciljem evropskega načrta za boj proti raku, povezanim s tobakom, ter k zmanjšanju razširjenosti in denormalizaciji kajenja in uporabe novih izdelkov.

(28) Za denormalizacijo kajenja ter zmanjšanje razširjenosti kajenja in uporabe novih izdelkov je potreben celovit sklop ukrepov na ravni Unije. Zato je pomembno, da to priporočilo spremlja intenzivno delo v zvezi z ocenjevanjem in revizijo zakonodaje EU o tobaku, pri čemer je treba zlasti obravnavati pomisleke glede dostopa mladih do novih tobačnih in nikotinskih izdelkov –

PRIPOROČA, NAJ DRŽAVE ČLANICE ob upoštevanju nacionalnih pristojnosti in posebnosti v zvezi z izvajanjem:

1. zagotovijo učinkovito zaščito pred izpostavljenostjo tobačnemu dimu v zaprtih delovnih prostorih, zaprtih javnih prostorih in javnih prevoznih sredstvih, kot je določeno v členu 8 Okvirne konvencije SZO za nadzor nad tobakom in na podlagi smernic o zaščiti pred izpostavljenostjo tobačnemu dimu, sprejetih na drugi konferenci pogodbenic Okvirne konvencije SZO za nadzor nad tobakom;

2. v zaprtih delovnih prostorih, zaprtih javnih prostorih in javnih prevoznih sredstvih zagotovijo učinkovito zaščito pred izpostavljenostjo emisijam iz okolja, ki izvirajo iz uporabe novih izdelkov, ki sproščajo dim ali aerosole, na primer ogrevanih tobačnih izdelkov, elektronskih cigaret, ne glede na to, ali vsebujejo nikotin ali ne, nadomestkov tobaka ter vseh drugih izdelkov, ki sproščajo dim in/ali aerosole, kot so zeliščni izdelki za kajenje (v nadaljnjem besedilu skupaj z izpostavljenostjo tobačnemu dimu: izpostavljenost tobačnemu dimu in aerosolom iz okolja);

3. zagotovijo učinkovito zaščito pred izpostavljenostjo tobačnemu dimu in aerosolom iz okolja na odprtih območjih, namenjenih rekreaciji, zlasti tam, kjer so pogosto prisotni otroci, mladi in ranljivi ljudje. Ta območja bi morala vključevati javna igrišča, zabaviščne parke, bazene, plaže, živalske vrtove in druge podobne odprte prostore;

4. zagotovijo učinkovito zaščito pred dimom in aerosoli iz okolja v odprtih ali polodprtih prostorih, povezanih z gostinskimi obrati (npr. na območjih, ki so delno pokrita, omejena z zidovi, ograjena ali drugače razmejena ter so ob obratu ali blizu njega, vključno s strešnimi terasami, balkoni, verandami ali notranjimi dvorišči). Ti prostori bi morali vključevati odprte prostore restavracij, barov in kavarn ter odprte prostore drugih podobnih prostorov;

5. zagotovijo učinkovito zaščito pred tobačnim dimom in aerosoli iz okolja na odprtih ali polodprtih območjih, povezanih z javnim prevozom, vključno z avtobusnimi postajališči, postajališči tramvajev ter železniškimi postajami in letališči;

6. zagotovijo učinkovito zaščito pred tobačnim dimom in aerosoli iz okolja na odprtih območjih, povezanih z delovnim mestom;

7. zagotovijo učinkovito zaščito pred tobačnim dimom in aerosoli iz okolja na odprtih območjih, povezanih s prostori v zvezi z zdravstvenim varstvom. Taki prostori bi morali vključevati bolnišnice, klinike, zdravstvene domove, domove za nego in druge podobne prostore;

8. zagotovijo učinkovito zaščito pred tobačnim dimom in aerosoli iz okolja na odprtih območjih, povezanih s prostori, v katerih se zagotavljata izobraževanje in usposabljanje otrok in mladih. Taki prostori bi morali vključevati predšolske ustanove za varstvo otrok, osnovne in srednje šole, ustanove za poklicno izobraževanje in usposabljanje, univerze, mladinske centre in druge podobne prostore;

9. razmislijo o vključitvi drugih odprtih območij, na katerih je verjetno, da se bodo zbirali člani javnosti, vključno z otroki, mladoletniki ali ranljivimi ljudmi, v dopolnilne ukrepe za preprečevanje uporabe in odvisnosti od tobaka in nikotina ter za prispevanje k celovitim okoljem brez tobačnega dima in aerosolov. Taki prostori bi med drugim lahko vključevali odprta območja, kjer se organizirajo prireditve, avditorije in območja za gledalce na javnih prireditvah in prostore, povezane z zgradbami, ki so odprte za javnost in kjer obstaja verjetnost velikega pretoka ljudi (npr. vhodi v nakupovalna središča, dvorišča zgradb, ki so odprta za javnost);

10. razmislijo o vključitvi drugih prostorov, kot so zasebni avtomobili, kjer so prisotni otroci, mladoletniki ali ranljivi ljudje, v dopolnilne ukrepe za preprečevanje uporabe in odvisnosti od tobaka in nikotina ter za prispevanje k celovitim okoljem brez tobačnega dima in aerosolov;

11. razvijejo in/ali okrepijo politike za okolje brez tobačnega dima in aerosolov, in sicer z:

    a) razvojem nacionalnih strategij in programov za zagotovitev učinkovite zaščite pred izpostavljenostjo tobačnemu dimu in aerosolom iz okolja;

    b) izvajanjem in/ali pripravo kampanj za preprečevanje, opuščanje kajenja in ozaveščanje, kot so izobraževalne kampanje, kampanje ozaveščanja in informacijske kampanje, da se zagotovi skladnost z ukrepi za okolje brez tobačnega dima in aerosolov. Takšne kampanje bi lahko bile tudi del pobud za zmanjšanje odvisnosti. Lahko temeljijo na preventivnih pobudah, vključenih v evropski načrt za boj proti raku, in/ali jih dopolnjujejo;

    (c) zagotavljanjem ustreznih struktur in mehanizmov za spodbujanje skladnosti ter z uporabo in/ali oblikovanjem dobrih praks, ki lahko izboljšajo izvajanje in izvrševanje ukrepov za okolje brez tobačnega dima in aerosolov;

12. sodelujejo pri izmenjavi najboljših praks pri razvoju novih ali okrepitvi obstoječih politik, programov in strategij za okolje brez tobačnega dima in aerosolov, da se zagotovi njihova celovitost, ter pri oblikovanju in poskusnem izvajanju ambicioznih in učinkovitih pristopov k doseganju okolja brez tobačnega dima in aerosolov;

13. tesno sodelujejo med seboj in s Komisijo pri oblikovanju skladnega okvira opredelitev, meril in kazalnikov za učinkovito izvajanje tega priporočila ter ustrezno spremljajo, ocenjujejo in posodabljajo ukrepe iz priporočila;

14. poročajo Komisiji, kadar je to potrebno v okviru obstoječih obveznosti, o izvajanju in napredku sprejetih ukrepov, prvič tri leta po sprejetju tega priporočila, nato pa vsakih pet let.

Priporočilo 2009/C 296/02 se nadomesti s tem priporočilom.

V Bruslju, 3. decembra 2024

Za Svet

predsednik

NAGY M.